

Scrisoare deschisă către

Societatea de Televiziune Română

Consiliul Național al Audiovizualului

Organizațiile semnatare, cu activitate în domeniul luptei împotriva violentei în familie, trag un semnal de alarmă în legătură cu emisiunea „Prețuiește viața” edițiile difuzate pe 20 octombrie și 27 octombrie 2013.

Găsiți înregistrările aici: <http://www.tvrplus.ro/emisiune-pretuiește-viața-5797>
ediția 20 octombrie - partea I, min 26-30 și 52-1.05 (pana la finalul partii I), partea a II-a: min. 00-9
ediția 27 octombrie - partea I, min 12.40 – 22, cu accent asupra minorei min.14.30 - 15.45.

Cazul „rezolvat” în direct a implicat o minoră de 9 ani și pe mama sa. Cele două se aflau într-o situație tragică, cunoscută de realizatorii emisiunii și prezentată ca atare în mod intenționat publicului. Minora a fost pusă în situații dureroase, în public, adresându-i-se întrebări legate de evenimentele violente suferite în familie. Analizând emisiunea, profesioniștii semnatori ai acestei petiții sunt preocupați de eventualele consecințe ale dezvăluirii publice a experiențelor suferite. Minora fiind elevă, colegii ei au putut urmări aceste momente, ceea ce poate crește o dată în plus vulnerabilitatea minorei. Considerăm că modul de derulare al emisiunii a încălcat următoarele prevederi:

Articolul 4, alineatul 2 din Capitolul I, Protecția minorilor, Respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale al Deciziei nr. 220 din 24 februarie 2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual: „Furnizorii de servicii media audiovizuale nu pot difuza interviuri și declarații ale minorului în vârstă de până la 14 ani în legătură cu evenimente dramatice, din comunitate sau din familie, la care acesta a fost martor.”

și

Legea nr. 257/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013 art 22, alin (4) care prevede următoarele: „Copiii nu pot fi folosiți sau expusi de către părinți, reprezentanți legali, alte persoane responsabile de creșterea și îngrijirea lor, organisme private acreditate ca furnizori de servicii sociale, institutii publice sau private în scopul de a obține avantaje personale/institutionale sau de a influența deciziile autorităților publice.”

Admitem că este decizia mamei să vorbească în public despre drama sa familială și considerăm că este un act de curaj din partea ei, dar nu este acceptabil ca un copil să fie expus acestui mod de dezvăluire publică a violențelor suferite. Realizatorii emisiunii trebuie să cunoască prevederile de protecție a minorilor menționate mai sus și să contribuie la protejarea copiilor. Considerăm că minorul a fost expus public, deși se cunoștea situația sa familială, în condițiile în care legislația din România promovează protejarea minorului, a integrității sale fizice și psihice. Din punct de vedere legal, chiar dacă minorul consimte la participare, fiind sub 14 ani are discernământ parțial, el nu poate să înțeleagă pe deplin complexitatea consecințelor unor astfel de situații, de aceea adulții implicați trebuie să se gândească la interesul superior al copilului în situația dată. Contrar cu intențiile

declarate de a ajuta familia prin emisiune, aducerea în platou și expunerea publică a traumei prin care a trecut și continuă să treacă minora este contrară cu interesul superior al copilului.

Noi, semnatarii acestei scrisori susținem dreptul copiilor la opinie și la participare în orice domeniu care le influențează viața. Suntem de acord inclusiv cu participarea lor în emisiuni audiovizuale, directe sau înregistrate în condițiile obținerii acordului lor, precum și a acordului părinților lor și/sau a reprezentanților lor legali, date după o informare corectă și completă - așa cum prevede și legislația în vigoare. Însă, în situațiile în care un minor se află într-o situație de vulnerabilitate ridicată (cum a fost și situația de față) solicităm elaborarea unei PROCEDURI SPECIFICE DE PREGĂTIRE A MINORULUI care trebuie respectată în mod obligatoriu ÎNAINTE de emisiune/știri. Printre proceduri ar trebuie să fie ca un minor sub 14 ani invitat în platou sau intervievat să nu mai fie într-o situație de criză emoțională în momentul interviului/filmării, condiție verificată de un psiholog clinician specializat în lucrul cu copiii și în domeniul traumei, iar părintele copilului să fie adecvat informat cu privire la consecințele posibile ale apariției publice. Pentru elaborarea acestor proceduri solicităm colaborarea cu specialiștii în domeniul psihologiei și psihoterapiei copilului.

În legătură cu modalitatea de rezolvare a aspectelor de violență în familie din acest caz în cadrul emisiunii, precizăm următoarele:

- emisiunea promovează ideea ca situația victimelor violenței în familie se rezolvă într-o formă artificială și comercială, prin: cadouri, aplauze, abonamente anuale la teatru, tratamente stomatologice gratuite etc., neglijând respectarea principiilor de baza a abordării cazurilor de violență și/sau de abuz (de ex. protecție și siguranță).
- realitatea cazului a fost prezentată distorsionată: tatăl a fost violent cu mama și copiii și înainte de accident, nu doar după accident, așa cum se prezintă în prima ediție a emisiunii și în introducerea cazului în a doua ediție; cu alte cuvinte, emisiunea oferă o scuză pentru agresor;
- în platoul emisiunii este adus un mediator care promovează medierea într-o situație în care tatăl a avut comportament violent, situație de violență în familie pentru care profesioniștii nu recomandă medierea; promovarea medierii în emisiune este în detrimentul victimelor violenței în familie și împotriva recomandărilor bazate pe practicile europene, ce sunt întemeiate pe o cauzistică numeroasă;

Toate ajutoarele care s-au făcut în direct sunt binevenite, cu excepția ofertei de mediere care, din perspectiva noastră, nu este o alternativă de dorit în cazurile de violență în familie. Precizăm că, pentru acordarea ajutorului, nu era nevoie de expunerea în public a minorei.

În concluzie:

Considerăm că emisiunile televizate trebuie să își revizuiască practicile în situațiile în care doresc să se ocupe de cazurile de violență în familie, pentru a evita expunerea unui copil la re-traumatizare în scopul creșterii ratingului. Astfel de emisiuni de acordare de ajutor, realizate fără respectarea legilor și/sau a normelor deontologice de bază, au un efect defavorabil asupra serviciilor oferite de profesioniștii victimelor în practica de zi de zi, deoarece induc în eroare publicul asupra modalităților corecte de rezolvare a acestor cazuri.

Solicităm realizatorilor emisiunii să nu se mai folosească de victime minore pentru a crește ratingul.

Solicităm includerea de proceduri specifice de pregătire a minorilor în situațiile în care aceștia dau declarații/mărturii.

Solicităm CNA obligarea TVR și a televiziunilor care au preluat emisiunea sau fragmente din emisiune la scoaterea secvențelor cu minora de pe orice format de media.

ASOCIATIA TRANSCENA

Mihaela Sasarman

Președinte

Asociația ANAIS

Mihaela Mangu

Președinte

Asociația FRONT

Tudorina Mihai

Vicepreședinte

Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate

Irina Sorescu

Președintă executivă

Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului

Mihai Popescu

Președinte

Andrei Chișcu

Psiholog

Dr. Maria Roth, Prof. Univ.

Departamentul de Asistență Socială, UBB Cluj-Napoca

AFIV-ARTEMIS, Cluj-Napoca

Popa Maria

Președinte

AFIV-ARTEMIS, filiala Baia Mare

Bîrle Sorina

Președinte

INSTITUTUL EST EUROPEAN PENTRU SANATATEA REPRODUCERII/ Centrul de Prevenire, Monitorizare și Combatere a Violentei în Familie

Elena Micheu

Director executiv

Agenția Adventistă pentru Dezvoltare, Refacere și Ajutor (A.D.R.A.) România
Sorin Goleanu
Director Executiv

Asociatia Alternative Sociale
Cătălin Luca
Director executiv